

Speidernes fellesorganisasjon

Telefon: 22 99 15 50 E-post: post@kmspeider.no

Telefon: 22 99 22 30 E-post: nsf@speiding.no

KFUK-KFUM
speidernes

NORGES
SPEIDERFORBUND

Retningslinjer for politiattest (narkotikaforbrytelse, dopingforbrytelse, seksuelle overgrep, vold, utnyttning, legemsbeskadigelse, ran)

Vedtatt av Speidernes fellesorganisasjon 2. september 2009, sist revidert 6. juni 2016.

Innledning.....	1
Påbudets omfang.....	1
Hvem viser politiattest til hvem?	2
Speidergruppe	3
Krets og korps	3
Forbund	4
Ansvar	4
Taushetsplikt.....	5
Sanksjoner	5
Sanksjoner mot speidergrupper, kretser og korps.....	5
Sanksjoner mot personer.....	5
Informasjon og informasjonsplikt.....	5
Kontakt forbundskontoret ved spørsmål om praktisk gjennomføring	6

Innledning

Organisasjonsledd av Norges KFUK-KFUM-speidere (K-M) og Norges speiderforbund (NSF) plikter å innhente politiattest fra personer som påtar seg oppgaver eller verv i leddene som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige (under 18 år) eller personer med utviklingshemming.

Påbudets omfang

Oppgavene som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold vil variere fra organisasjonsledd til organisasjonsledd.

Et tillits- eller ansvarsforhold vil normalt forutsette at:

- ▶ oppgaven vil gi eller sette personen i en posisjon i forhold til mindreårige eller personer med utviklingshemming som muliggjør overgrep, og at
- ▶ oppgaven vil gi eller sette personen i en slik posisjon over noe tid, enten sammenhengende eller flere ganger med jevne mellomrom.

Det skal normalt innhentes politiattest for:

- ▶ Alle ledere og assistenter i krets, korps og speidergruppe fra 15 år. Skal noen under 18 år forevise politiattest, må foresatt undertegne på søknaden.
- ▶ Voksne og ungdom som er med mindreårige (under 18 år) eller personer med utviklingshemming på leir eller andre arrangementer over tre eller flere sammenhengende dager, eller tre eller flere ganger i løpet av terminen, inkludert helgetur. Dette inkluderer foreldre, støttekontakter som er med en speider på møter og turer og liknende.
- ▶ Alle kursledere/kursstab og instruktører på speider-, rover- og lederkurs.
- ▶ Alle medlemmer i styre og komiteer med verv som kommer inn under ordningen.
- ▶ Alle ansatte i Norges KFUK-KFUM-speidere og Norges speiderforbund.

Eksempler på tilfeller hvor det normalt ikke innhentes politiattest:

- ▶ Voksne som kjører mindreårige eller personer med utviklingshemming til møter, leir eller andre arrangementer.
- ▶ Voksne og ungdom som kortvarig hjelper til på et møte, en leir eller andre arrangementer hvor mindreårige eller personer med utviklingshemming deltar.
- ▶ Voksne og ungdom som rengjør speidernes lokaler, serverer mat eller lignende til et møte.
- ▶ Patruljeførere og patruljeassistenter.
- ▶ Familiespeider-speidergrupper der lederne bare har ansvar for egne barn.

Dersom organisasjonsleddet er i tvil, skal forbundskontoret kontaktes for rådgivning.

Hva dekker politiattesten?

- ▶ På politiattest for personer som skal ha omsorg for eller oppgaver knyttet til mindreårige, skal det anmerkes om personen er siktet, tiltalt, har vedtatt forelegg eller er dømt for overtredelse av lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov §§ 162, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, § 200 annet ledd, § 201, første ledd, bokstav c, §§ 201 a, 203, 204 a, 219, 224, § 229, annet og tredje straffalternativ, §§ 231, 233 og 268 jf. 267 og straffeloven §§ 231, 232, 257, 258, 274, 275, 282, 283, 291, 293, 294, 295, 296, 299, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 309, 310, 311, 312, 314, 327 og 328. Overtredelse av lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov §§ 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, § 200, annet ledd, § 201, første ledd, bokstav c, §§ 201 a, 204 a og 233 og straffeloven §§ 275, 291, 293, 294, 295, 296, 299, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 310, 311, 312 og 314 skal anmerkes i samsvar med § 41 nr. 1. Overtredelse av lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov §§ 162, 203, 219, 224, § 229, annet og tredje straffalternativ, §§ 231 og 268 jf. 267 og straffeloven §§ 231, 232, 257, 258, 274, 282, 283, 309, 327 og 328 skal anmerkes i samsvar med § 40.

Hvem viser politiattest til hvem?

Ledere og andre som kommer inn under ordningen i speidergruppe	<i>gruppeleder</i>
Gruppeledere, kretsstyremedlemmer, prosjektgruppedlemmer, direktemedlemmer og liknende i krets	<i>kretsleder</i>
Korpsstyremedlemmer, direktemedlemmer, prosjektgruppedlemmer og liknende i korps	<i>korpsleder/korpssjef</i>
Kretsledere, korpsledere og ansatte i alle organisasjonsledd, prosjektgruppedlemmer på forbundsnivå	<i>generalsekretær</i>
Landssjef/speidersjef og medlemmer av Landsstyret og Speiderstyret	<i>generalsekretær</i>
Generalsekretær	<i>landssjef/speidersjef</i>

Speidergruppe

Enhetsledere har følgende ansvar:

- ▶ Enhetsledere skal melde fra til gruppeleder om personer man ønsker å gi oppgaver eller verv.
- ▶ Enhetsledere skal også melde fra til gruppeleder når personer ikke lenger har disse oppgavene og vervene.

Gruppeledere har følgende ansvar:

- ▶ Følge retningslinjer vedrørende politiattest.
- ▶ Følge opp henvendelser fra enhetsledere som ønsker å gi oppgaver eller verv til bestemte personer.
- ▶ Ha ansvar for at alle som har oppgaver/verv i speidergruppa har vist politiattest.
- ▶ Registrere dato for utstedt politiattest uten anmerkning i medlemsregisteret.

Når trengs ny politiattest?

- ▶ Alle nye ledere i gruppa foreviser politiattest, dette gjelder selv om gyldig politiattest er registrert på krets- eller forbundsplan.
- ▶ Politiattesten fornyes hvert femte år med vandelskontroll.
- ▶ Hvis man i løpet av femårsperioden bytter verv innad i gruppa, trenger man ikke å vise ny politiattest.
- ▶ Personer som har vært uten oppgaver eller verv i 12 måneder eller mer, skal forevise ny attest hvis de på nytt skal ha oppgaver eller verv som omfattes av påbudet.
- ▶ Ved bytte av speidergruppe skal ny politiattest alltid forevises.
- ▶ Har personen allerede innhentet en politiattest i et annet organisasjonsledd eller i en annen frivillig organisasjon, vil det være tilstrekkelig å forevise denne attesten, forutsatt at den ikke er eldre enn 12 måneder.
- ▶ For ledere som har oppholdt seg i utlandet i lengre tid, vil norsk politiattest bare gjelde for den tiden vedkommende har oppholdt seg i Norge, vedkommende bør derfor forevise politiattest, vandelsattest eller liknende fra landet vedkommende har oppholdt seg i, dersom slik finnes. Politiattest utstedt i annet EØS-land likestilles med norsk politiattest.
- ▶ Om en person skal forevise politiattest, må alltid vurderes ut fra retningslinjene. Dersom den ansvarlige lederen er i tvil, skal forbundskontoret kontaktes for rådgivning.

Krets og korps

Kretsledere og korpsledere har følgende ansvar:

- ▶ Følge retningslinjer vedrørende politiattest.
- ▶ Ha ansvar for at alle som har oppgaver/verv i kretsen/korpset har vist politiattest.
- ▶ Registrere dato for utstedt politiattest uten anmerkning i medlemsregisteret.

Når trengs ny politiattest?

- ▶ Politiattester fornyes hvert femte år med vandelskontroll.
- ▶ For krets og korps gjelder at dersom personen har vært uten oppgaver eller verv som kommer inn under påbudet i mer enn 15 måneder, og vedkommende på nytt skal ha oppgaver eller verv som omfattes av påbudet, skal ny attest forevises.
- ▶ Påtar personen seg oppgaver eller verv på krets- eller korpsplan, skal attest bare forevises dersom gyldig attest ikke er registrert på gruppeplan.
- ▶ Har personen allerede innhentet en politiattest i et annet organisasjonsledd eller i en annen frivillig organisasjon, vil det være tilstrekkelig å forevise denne attesten, forutsatt at den ikke er eldre enn 12 måneder.
- ▶ Om en person skal forevise politiattest, må alltid vurderes ut fra retningslinjene. Dersom den ansvarlige lederen er i tvil, skal forbundskontoret kontaktes for rådgivning.

Forbund

Landssjef/speidersjef, viselandssjef/visespeidersjef og generalsekretær har følgende ansvar:

- ▶ Landssjef/speidersjef innhenter attest for og kontrollerer generalsekretær.
- ▶ Generalsekretær innhenter attest for og kontrollerer medlemmer i Landsstyret/Speiderstyret, herunder landssjef/speidersjef.
- ▶ Generalsekretær innhenter attest for og kontrollerer krets- og korpsledere, direktemedlemmer i forbundet med lederfunksjon, medlemmer av komiteer og utvalg, samt ansatte.
- ▶ Kurs- og prosjektledere er ansvarlige for å levere oversikt over medlemmer av stab, prosjektgruppe, teknisk stab og andre hjelpere til generalsekretær med henblikk på kontroll av disse.

Når trengs ny politiattest?

- ▶ Politiattester fornyes hvert femte år med vandelskontroll.
- ▶ For forbund gjelder at dersom personen har vært uten oppgaver eller verv som kommer inn under ordning i mer enn 15 måneder, og vedkommende på nytt skal ha oppgaver eller verv som omfattes av påbudet, skal ny attest forevises.
- ▶ Påtar personen seg oppgaver eller verv på forbundsplan, skal attest bare forevises dersom gyldig attest ikke er registrert på gruppeplan.
- ▶ Har personen allerede innhentet en politiattest i et annet organisasjonsledd eller i en annen frivillig organisasjon, vil det være tilstrekkelig å forevise denne attesten, forutsatt at den ikke er eldre enn 12 måneder.

Ansvar

Gruppeleder, kretsleder, korpsleder og generalsekretær har samme ansvar med unntak av det som er merket spesielt:

- ▶ Sende skjema for taushetsplikt til forbundskontoret.
- ▶ Innhente søknad om politiattest fra de personer i speidergruppe, krets, korps eller forbund som omfattes av påbudet.
- ▶ Undertegne følgebrevet (bekreftelse på formålet) på vegne av speidergruppe, korps, krets eller forbund.
- ▶ Politiattesten blir sendt hjem til søkerens hjemmeadresse eller til digitale postkasse hvis det er opprettet og personen er over 18 år. Politiattesten vises til ansvarlig leder, evt. sendes per post. Attesten kan også sendes per e-post eller forevises digitalt.
- ▶ Bli forevist politiattest og kontrollere:
  - at attesten er for rett person ved kontroll av personnummer
  - at svaret fra politiet viser til de korrekte hjemmel for utstedelse av politiattest. Politiregisterforskriften § 34-1,jf og Politiregisterloven § 39, første ledd.
  - at svaret fra politiet har om nevnt person «intet å bemerke»
- ▶ Registrere dato for utstedt politiattest uten anmerkning i medlemsregisteret.
- ▶ Deaktivere politiattest i medlemsregisteret når personen ikke lenger har oppgaver eller verv i speidergruppa som kommer inn under ordningen.
- ▶ Kontakte generalsekretær *umiddelbart* for rådgivning ved politiattest med anmerkning eller manglende forevist politiattest.

Det er ikke anledning til å oppbevare en kopi av attesten, heller ikke elektronisk.

Hvor søknader om politiattest skal sendes:

1. Personer over 18 år kan søke om politiattest elektronisk, dette gjøres via MinID, BankID, Buypass eller Commfides (det trengs derfor ikke kopi av identifikasjon). Elektronisk søknadsskjema finnes på <https://www.politi.no/tjenester/politiattest/>. Husk å vedlegge bekreftelse for formålet for søknaden (vedlagt).
2. De som er under 18 år, må ha foresattes signatur på søknaden, og kan derfor ikke søke elektronisk. Både de og andre som vil søke via brev, sender søknaden til: Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester, Postboks 113, 9951 Vardø.

Taushetsplikt

En politiattest med anmerkning inneholder sensitive opplysninger, og informasjonen som fremgår av politiattesten skal behandles konfidensielt.

De som forevises politiattest, har taushetsplikt overfor andre personer enn dem som ifølge retningslinjene skal ha informasjon, jf. forskrift om strafferegistrering § 20 "... en person som får kjennskap til opplysninger fra de registrene som er omhandlet i denne forskrift, plikter overfor uvedkommende å bevare taushet om de opplysninger han har fått kjennskap om."

Eget skjema for taushetsplikt skal signeres og sendes forbundet. Skjemaet kan lastes ned fra forbundets hjemmeside.

En politiattest skal aldri oppbevares av andre enn den som den gjelder for. At den er forevist, registreres i medlemsdatabasen.

Ved attest med anmerkning kontaktes generalsekretær. Innholdet i attest med anmerkning skal ikke registreres.

Fremvisning ved nasjonale arrangementer

Det kreves at alle som har plikt til å forevise politiattest, har framvist og fått registrert framvisningen i medlemssystemet, *før* de får lov til å delta på nasjonale arrangementer.

Har de ikke forevist, eller er det ikke registrert at de har forevist politiattest, får de ikke adgang til nasjonale arrangementer.

Sanksjoner

Sanksjoner mot speidergrupper, kretser og korps

Det kan sanksjoneres mot organisasjonsledd etter forbundenes praksis, dersom disse unnlater å følge påbudet.

Sanksjoner mot personer

Politiattest med anmerkning

En politiattest med anmerkning betyr at den aktuelle personen har en dom eller for tiden er tiltalt eller siktet for forbrytelser som dekkes av de overnevnte paragrafer. Vedkommende skal derfor ikke settes til oppgaver i speideren som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige eller personer med utviklingshemming.

Når den ansvarlige lederen blir gjort kjent med innholdet i politiattesten, skal han/hun umiddelbart kontakte generalsekretær for rådgivning.

Manglende forevist politiattest

Hvis en person ikke ønsker å innhente politiattest eller å forevise den, skal vedkommende ikke settes til oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige eller personer med utviklingshemming.

Informasjon og informasjonsplikt

Speidergruppe, krets, korps og forbund skal informere om politiattestordningen på sin nettside, der skal også navn og kontaktinformasjon til den som er ansvarlig for politiattester oppgis.

Informasjon om politiattest på forbundenes hjemmesider:

www.kmspeider.no/politiattest

www.speiding.no/politiattest

Kontakt forbundskontoret ved spørsmål om praktisk gjennomføring

Norges KFUK-KFUM-speidere

Sentralbord – 22 99 15 50 eller 404 21 750
post@kmspeider.no
Postboks 6810, St. Olavs plass, 0130 Oslo

Ved manglende forevist attest eller attest med anmerkning, samt ved akutte hendelser:

Konstituert generalsekretær
Svein Olav Ekvik telefon 412 18 110

Norges speiderforbund

Sentralbord – 22 99 22 30
nsf@speiding.no
Postboks 6910, St.Olavs plass, 0130 Oslo

Ved manglende forevist attest eller attest med anmerkning, samt ved akutte hendelser:

Generalsekretær Knut Harald Ulland